

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

سندرم آسیت (آب آورده‌گی شکم)

توصیف های بالا برای سندرمی که در طیور گوشتی دیده شده و منجر به رشد با تاخیر ، افزایش تلفات و شکمها می‌باشد (ناشی از تجمع مایع) می‌شود، مناسب به نظر می‌رسد. تاثیر اقتصادی این سندرم بر گله در گیر بالاست.

وجههای گوشتی امروزه سرعت رشد بالاتری نسبت به قبل داشته و به همین علت نیاز آنها به اکسیژن نیز بیشتر از قبل می‌باشد. ظرفیت ریه‌ها (برای تعویض CO_2) و سیستم جابجایی خون (سرخرگها و سیاهرگها) فاکتورهای حیاتی برای دستیابی به میزان اکسیژن مورد نیاز هستند. مقالات متعددی در رابطه با این موضوع منتشر شده و احتمالاً در آینده نیز تحقیقات در این زمینه ادامه خواهد داشت. هدف از این یادداشت ، ارائه راهکارهای کاربردی به منظور جلوگیری از آسیت در مرغداری شمام است

بدن دارای مکانیزم‌های جبرانی معینی برای مقابله با کاهش سطح اکسیژن خون می‌باشد: افزایش ضربان قلب ، افزایش خونرسانی به ریه‌ها و افزایش میزان هماتوکربت خون از جمله این مکانیزم‌های جبرانی می‌باشد. در شرایطی که این سیستمهای جبرانی درست کار نکنند ، نقص قلب ، مخصوصاً بطن راست را به همراه داشته که منجر به افزایش فشار خون خواهد شد. افزایش فشار خون منجر به نشت عروقی از سیاهرگ‌های بزرگ و در نهایت ادم و تجمع اکسودا در محوطه شکمی که در صورت کالبد گشایی علائم تیپیک آسیت می‌باشد ، مشاهده خواهد شد .

شرکتهای تولید کننده نژاد طیور همواره در رده‌های بالای نژاد (line) برنامه‌های خاصی برای انتخاب گونه‌هایی با پتانسیل درگیری کمتری به آسیت را تبیین می‌کنند. این انتخاب در شرایط کلی براساس واکنش در برابر درگیری با آسیت می‌باشد. شرایط درگیری را می‌توان از طرق مختلف فراهم کرد اما اصل یکی است. افزایش مصرف O_2 در یک مدت زمان معین از زندگی جوجه گوشتی . کاهش دما (در شرایط کاهش دما نیاز به انرژی بیشتری برای گرم کردن بدن وجود دارد) نیز عموماً اعمال می‌گردد.

امروزه تکنیکهای پیشرفته تری برای انتخاب وجود دارد که می‌تواند به انتخاب پرنده هایی که در مناطق پرورشی مرتفع با درصد کمتری به آسیت درگیر می‌شوند، کمک کند. تجهیزات مدرن امروزی جهش بزرگی برای صنعت به شمار می‌روند. میزان O_2 در سرخرگها و فشار CO_2 در سیاهرگها را می‌توان به راحتی با کمک کیتهای آزمایشگاهی جدید اندازه گیری نمود.

در ارتفاعات بالا با کاهش فشار جو ، سطح O_2 هوا نسبت به مناطق پست تر کمتر است و میزان اکسیژنی که بدنه توسط عمل دم دریافت می‌کند ، کمتر است . همچنین در مناطق مرتفع ، تفاوت دمای روز و شب بسیار قابل توجه می‌باشد و خصوصاً در طول شب ، نیاز به اکسیژن برای کنترل دمای بدنه در جوجه‌های گوشتی

نژاد کاب ، جی ره ارزانتر ، سود آوری بی‌شتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

اثرات منفی ارتفاع بالا را به طور ۱۰۰ درصد تصحیح کرد.

علت: دمای پایین هوا در ۱۴ روز ابتدایی دوره پرورش

×اثر: چنانچه دمای سالن در ۱۴ روز ابتدایی پرورش پایین باشد: در زمان هچ جوجه ها به اندازه لازم و کافی پردرآوری نمی کنند و بایستی که دمای محیط به گونه ای تنظیم شود که اتفاق دمای بدن جوجه ها را محدود نماید.

دمای محیط در ۱۴ روز ابتدایی پرورش شامل دو جنبه است:

دمای هوا: ۳۲°C

دمای کف: ۳۲°C (در صورت استفاده از مادر مصنوعی، دمای فضای زیر آن ۵/۴۰)

- چنانچه هوای سالن خیلی سرد باشد، جوجه ها دور هم جمع شده و از میزان فعالیتشان کاسته می شود

کاهش میزان فعالیت خود می تواند منجر به کاهش مصرف دان / آب، کاهش جذب زرد، دهیدراتاسیون، رشد کم و اینمی پایین می گردد.

- جوجه هایی که به علت استرس سرمایی دور هم جمع می شوند در معرض خطر خفگی و تلفات ناشی از آن می باشند.

- جوجه هایی که در ۱۴ روز ابتدایی دوره پرورش در معرض استرس سرمایی قرار گرفته اند توایی جبران کاهش وزن و ضعف رشد ناشی از این استرس را در مراحل بعدی زندگی خود نیز تغواهند داشت.

×راهکار: چنانچه دمای سالن در ۱۴ روز ابتدایی پرورش پایین باشد:

- ۴۸ ساعت قبل از جوجه ریزی سالن را گرم کنید تا از رسیدن دمای سالن به ۳۲ (دمای کف و هوای سالن) اطمینان حاصل کنید.

- از جریان هوای سرد درناحیه سر جوجه ها پرهیز نمایید.

- برای دوره ۱۴ روزه ابتدایی پرورش از فضاهای کوچکتر که دارای پرده داخلی هستند، استفاده نمایید.

- تمامی سوراخها و شکافهای سالن را درز گیری نمایید.

- در صورت امکان سقف و دیوارها را عایق بندی نمایید.

- با استفاده از دری چه ها، هوا را در بدرو ورود به سمت سقف منحرف نموده و از جریان مستقیم هوای سرد به سمت کف و سالن پرهیز نمایید.

- با استفاده توام از هیتر و مادر مصنوعی در گرم نمودن هر چه موثرتر دمای هوا و همچنین کف سالن اطمینان تلاش نمایید.

جدول ۱

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

جوان از تبعات غیرقابل اجتناب این مناطق می باشد

وجه داشته باشد که رشد یک جوجه با وزن متابولیکی آن مرتبط بوده و در ۳ هفته ابتدایی دوره پرورش بیشترین میزان را دارد.

در مقایسه با پرنده هایی که در مناطق پست پرورش می باشند، در مناطق مرتفع همواره ضریب تبدیل و میزان رشد ضعیف تری خواهد داشت چرا که پرنده گان در مناطق مرتفع دان بیشتری برای نگهداری تا زمان رسیدن به وزن مورد نظر کشtar خواهند داشت.

با جمع بندی و نتیجه گیری از مطالب مذکور به این نکته می رسیم که در گله های زیر ۳ هفته بیشتر احتمال در گیری با آسیت وجود دارد گرچه علام کلینیکی بیشتر در سنین بالاتر بروز می کند.

در ادامه برخی علل ایجاد سندروم مذکور و روش های مدیریتی که بایستی به منظور مقابله با شیوع آسیت، خصوصاً در مناطق مرتفع به کار گرفته شود بصورت کاربردی ارائه شده است.

علت: ارتفاع زیاد

×اثر: چنانچه ارتفاع محل جوجه کشی و فارم گوشتی بیشتر از ۷۶۲ متر از سطح دری باشد:

- کاهش جوجه آوری به علت کاهش میزان اکسیژن در دسترس برای جنین

- کیفیت نامطلوب جوجه و تلفات بالای جنینی که به علت افزایش استرس و خستگی ناشی از کمبود میزان اکسیژن هوا رخ می دهد.

- کاهش سرعت رشد جوجه ها و ضعف عملکرد آنها در طی دوره پرورش، به علت افزایش میزان سوخت و سازی که لازم است صورت پذیرد تا در شرایط کمبود اکسیژن ، بدن با مشکل متابولیکی مواجه نگردد.

- افزایش تلفات و حذفی ها به علت عملکرد ضعیف و آسیت

×راهکار: چنانچه ارتفاع محل جوجه کشی یا فارم بیش از ۷۶۲ متر باشد:

لازم است که میزان تعویض هوای افزایش یابد تا حجم هوای ورودی به سالن افزایش پیدا کند چرا که افزایش درصد اکسیژن هوای امکانپذیر نیست.

بایستی سایر فاکتورهای لازم برای تامین هوای با کیفیت خوب از قبیل گرد و غبار، رطوبت و دمای اکسید کردن در حد مجاز باشد تا از اعمال استرس اضافی بر جنین یا جوجه جلوگیری شود.

بهتر آن است که تجهیزات مرغداری (جوجه کشی، فارم، کشtar گاه) را در ارتفاعات بالاتر از ۷۰۰ متر از سطح دریا احداث نمایند.

عملکرد ضعیف و افزایش تلفات همواره از تبعات منفی بالا بودن ارتفاع محل احداث مرغداری یا جوجه کشی است. حتی با مدیریتهای موفق هم نمی توان

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

یافته:

اصلاح نزاد در جوچه‌های امروزی ، منجر به تولید جوچه هایی با توان رشد ،

سوخت و ساز ، ضریب تبدیل غذایی و کارایی قابل توجه شده است .

بنابر این ، با اینکه توانایی وزنگیری و تولید عضله سینه با سرعت بالا افزایش

یافته اما رشد و تکامل ریه ها و قلب سرعت مذکور را ندارد .

- در نتیجه ، بدن دارای یک میل فزاینده برای اکسیژن بوده تا بتواند نیازهای متابولیک خود را برابر دهد . اما توان قلب و ریه برای برآورده کردن این نیاز بالا کافی نیست در نتیجه آسیبت رخ خواهد داد .

راهکار: کنترل رشد پرنده

برای جوچه های گوشتشی کاب ۵۰۰ ، توصیه بر رشد 4° برابری در هفته اول

می باشد (وزن هفته اول = وزن روز

اول $\times 4$)

چنانچه وزن جوچه یکروزه ۴۰ گرم بود ، وزن آن در شرایط ایده آل بایستی در ۷ روزگی به ۱۶۰ g برسد .

رشد بیشتر و وزنگیری بالاتر می تواند بر تکامل پرنده اثر منفی داشته باشد (از نقطه نظر توان سیستم قلبی - عروقی ، تکامل اسکلتی و)

برنامه های نوری و بالانس صحیح جبره (درصد پروتئین و انرژی) می تواند در کنترل رشد پرنده و در محدوده طبیعی نگه داشتن وزن بدن آن کمک کننده باشد .

از برنامه هایی استفاده شود که وزنگیری مطلوب را به دنبال داشته باشد . (گرم در روز)

جدول ۲

علت: جبره های با انرژی و پروتئین بالا

۱۰٪: محتویات جبره بیش از میزان نیاز پرنده است :

چنانچه سطح انرژی قابل متابولیک ، پروتئین خام ، اسید های آمینه در جبره خیلی بالا باشد ، منجر به رشد سریع و متاثر شدن پرنده ها از اثرات منفی رشد با سرعت بالا می گردد .

- جوچه های گوشتشی که مصرف دان بالایی دارند ، میزان مصرف انرژی آنها در زمان مصرف دان با تراکم زیاد ، بالا خواهد بود و این انرژی اضافی باعث افزایش ذخایر چربی و در نتیجه کاهش بازده لاشه خواهد شد .

هزینه دان ، بالاترین هزینه در جریان تولید جوچه گوشتشی می باشد . بنابراین مصرف دان با غلظت بالاتر از نیاز جوچه ها ، نیازمند صرف هزینه مازاد و غیر

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

توجه به درصد رطوبت نسبی (داخل سالن مرغداری) برای دستیابی به دمای موثر ایده آل پرنده از ملزمات است .

علت: تهویه نامناسب

۱۰٪: چنانچه تهویه سالن نامناسب باشد .

- کیفیت هوای تنفسی کاهش می یابد :

- چنانچه هوای تازه کافی (حاوی اکسیژن کافی) وارد سالن نشود ، سطح دی و مونوکسید کربن در آن افزایش خواهد یافت .

- به علت افزایش میزان رطوبت ، سطح آمونیاک موجود در هوای تنفسی طیور افزایش یافته و از طرف دیگر خسی بستر و نامساعد شدن شرایط محیطی برای پرورش جوجه ها را به دنبال خواهد داشت .

- چنانچه سطح رطوبت و دی اکسید کربن خیلی بالا باشد ، تلفات از پیامدهای آن است . پرنده ها به دم و بازدم فعل نیاز داشته و باید اکسیژن و رطوبت کافی در اختیار داشته باشند تا دچار خفگی و استرس ناشی از آن نشوند

در شرایطی که تهویه مناسبی در سالن حاکم نباشد افزایش میزان گرد و غبار نیز باعث بروز استرس تنفسی می شود

راهکار: در صورت نامناسب بودن تهویه در سالن :

- افزایش حجم هوای ورودی به سالن :

برای جوچه های جوان (زیر ۲۸ روزگی) باید شدت جریان هوا را محدود کرد اما در عین حال حجم هوای لازم را به سالن وارد نمود .

- برای تهویه حداقلی ، هر ۵ دقیقه یک تعویض کلی هوا لازم است (برای یک تایم ۵ دقیقه ای ، ۱ دقیقه زمان روشن بودن هواکشها و ۴ دقیقه مدت زمان خاموش بودن آنها باشد)

- ورودی های هوا باید در تعادل کامل با هواکشها محاسبه شده و عمل نمایند .

- کیفیت هوای سالن را نباید قربانی کنترل دمای سالن نمود چرا که جوچه های جوان به هر دوی اینها احتیاج واف دارند .

خصوصاً در مناطق مرتفع ، حجم هوای ورودی برای تامین جریان هوای بیشتر (اکسیژن) بیشتر مهمتر می باشد زیرا میزان (درصد) اکسیژن موجود ، پایین است .

برای پرنده گان مسن تر ، لازم است که حجم هوای شدت جریان هوایی دستیابی به دمای موثر و مطلوب را مطابق نیاز پرنده فراهم نمایی دهد .

علت: رشد بیش از حد

۱۰٪: رشد پرنده به طور فزاینده ای در مراحل اولیه پرورش افزایش

نژاد کاب ، جی ره ارزانتر ، سود آوری بی شتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

انرژی) جبران نکنید . این کار تنها باعث بالا رفتن هزینه های شما می شود .

چنانچه شرایط سالن شما از نظر دما ، وضعیت سلامت گله ، تهویه ، نوردهی و مطلوب باشد ، با استفاده از یک جیره متعادل و با کیفیت ، پرنده قادر به رسیدن به پتانسیل ژنتیکی مورد انتظار خود خواهد بود .
به علت تفاوت در کیفیت محتويات جیره (سویا ، ذرت ، گندم) ، لازم است که اقلام جیره را به طور منظم از نظر کیفیت ارزیابی نماید .

ضروری می باشد .

- جوجه های گوشی که سرعت رشدشان خیلی بالاست ، مشکلات بیشتری داشته و بیشتر از سایر جوجه ها با آسیت و مشکلات روپرو می شوند .

رواهکار : فرموله کردن جیره با توجه به نیازهای پرنده مقادیر توصیه شده (انرژی ، پروتئین و اسید آمینه) مخصوص همان نژاد را برای جیره نویسی به کار ببرید .

هیچگاه شرایط نامناسب پرورش را با قرار دادن جیره با غلظت بالا (از نظر

راهنمای دمایی مناسب برای جوجه های نژاد کاب براساس وزن بدن

دما براساس رطوبت نسبی %						وزن (گرم)
80%	70%	60%	50%	40%	30%	
27	29	29/5	32	32/5	33	42
26/5	28	29	31	31	32	175
25/5	27	28/5	29/5	30	30	486
25	26	26/5	27/5	28	28	931
22/5	23/5	24	25	25	26	1467
20/5	21	22	22/5	23	23	2049
16	17/5	18/5	19/5	20	20	2634
14	15	16	17	17/5	18	3177
10	11	12	13	13/5	14	4064

وزن جوجه های نژاد کاب 500

وزن با توجه به سن			سن
مرغ	مرغ و خروس	خروس	روز
41	41	41	0
158	164	170	7
411	430	449	14
801	843	885	21
1316	1397	1478	28
1879	2017	2155	35
2412	2626	2839	42
2867	3177	3486	49

نژاد کاب ، جی ره ارزانتر ، سود آوری بیشتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

عامل بیماری ادامه داده و مخلوط نمودن آنها با پرنده‌گان حساس عامل بروز بیماری می‌گردد.

آلودگی آب و یا غذا

آلودگی با مایکروتکسین‌ها، آسپرژیلوزیس و سالمونلوزیس معمولاً به دنبال آلودگی غذا بروز می‌کند، همچنین آلودگی آب می‌تواند سبب انتشار پاستورلوزیس، سالمونلوزیسو Ecoli گردد.

آلودگی‌های مدفعی:

بسیاری از عوامل بیماری‌زا متعاقباً در مدفوع پرنده وجود دارد که می‌توانند از راه خوراکی سبب انتشار این آلودگی گردد.

ناقلان‌یا Vectors

عامل بیماری ازی که گله به گله دیگر به وسیله جابجا نمودن انتقال پیدا می‌کند. انتقال ممکن است به وسیله عوامل مکانیکی یا بسته به سیکل زندگی انگل صورت گیرد. انتشار ازی که جایگاه به جایگاه دیگر معمولاً به وسیله اشخاص، لوازم و وسایل آلوهه‌یا مخلوط نمودن پرنده‌گان صورت می‌گیرد. کامیون و ماشین‌ها نیز ممکن است عوامل بیماری زرا انتقال دهند. بسیاری از تجهیزات غیراستریل پتانسیل بالقوه بیماری‌زا ای دارند از جمله این تجهیزات، سبدهای حمل پرنده‌گان، لوازم واکسیناسیون و تلقیح مصنوعی و شانه‌های تخم مرغ می‌باشد. شانه‌های تخم مرغ بعنوانی که منشاء ثابت شده برای انتقال بسیاری از میکرو ارگانیسم‌های بیماری‌زا می‌باشد.

افسان:

جابجایی انسان بعنوانی که منشاء جدید در شیوع جدید بیماری‌های عفونی می‌باشد. آلودگی توسط دستها، صورت و لباس انتقال می‌باشد. ریسک انتقال بیماری، وقتی پرنده‌گان مستعد را با دست جابجا می‌کنید بسیار بالا است.

پرنده‌گان آزاد پرواز، غیر بومی، حیوانات شکاری و جونده‌گان

گنجشک‌ها، شپش و مایت را انتقال می‌دهند. پرنده‌گانی که پرواز می‌کنندی که منبع مهم در انتقال ارگانیسم‌های عفونی می‌باشد. پرنده‌گان غیر بومی نیزی که منشاء شیوع بیماری VVND (نیوکاسل فرم ویزونیک) می‌باشد. هرگونه حیات وحش، از جمله جونده‌گان منبع بالقوه انتقال سالمونلا و پاستورلا هستند. حیوانات شکاری نیز سگ و گربه، انتقال دهنده بیماری ازی که مزروعه به مزروعه دیگر است.

حشرات و کرم‌ها:

مگس‌ها منشاء اصلی انتقال آبله ماکیان و آنسفالومیلیت اسی می‌باشد. وجود سوسک‌ها، مورچه‌ها، ملخ‌ها و سایرین در چرخه انتقال کرم‌های نواری ضروری است.

تلقیح مصنوعی:

اصول پیشگیری از بیماری‌های طیور

در ادامه بحث مربوط به تعریف بیماری و عوامل بیماری‌زا (عفونی و غیر عفونی)، در رابطه با نحوه انتقال بیماری‌ها و عوامل موثر در انتقال آن‌ها مطالب زیر اداد آوری می‌شود.

انتقال بیماری‌های عفونی

انتقال از طریق جنین:

عوامل عفونی موجود در تخدمان، رحم وی اوی‌داکت ممکن است به داخل تخم مرغ نفوذ کند. همچنین عوامل عفونی مستقر در دستگاه گوارش می‌توانند آلودگی و نفوذ از طریق پوسته تخم مرغ را به دنبال داشته باشند. بسیاری از کلی فرم‌ها از طریق پوسته نفوذ می‌نمایند. عفونت کیسه زرد ویتاورم بدنده در اثر نفوذ باکتری‌ها از طریق پوسته صورت می‌گیرد.

انتقال از طریق هچری:

عفونت ممکن است در مدت زمان بین نوک زدن (egg pip) تا خروج جوجه از تخم، از طریق هچری ایجاد گردد. از مهمترین آنها آسپرژیلوزیس، تورم بند ناف را می‌توان نام برد.

انتقال از طریق هوا (ذرات آتروسول):

عوامل درونی که منجر به ایجاد بیماری در دستگاه تنفس می‌شود، در زمان بازدم ویسا رفه داخل هوا شده و از طریق مسیر تنفس عفونت را به سایر پرنده‌گان منتقل می‌نمایند. در اینگونه آلودگی‌ها معمولاً پرنده‌گانی که دارای تماس نزدیک هم هستند آلوده می‌شوند. در صورت عدم وجود جریان هوا، عوامل عفونی عامل بیماری‌های قابل انتقال از راه هوا ممکن نیست که بیش از ۳ تا ۶ متر (10 تا 20 فوت) پخش گردد ولی در صورت وجود جریان هوا، این فاصله تخفیف می‌کند.

انتقال از طریق پرهای

ویروس بیماری مارک می‌تواند در پرهای جوجه وجود داشته باشد و از این طریق پخش گردد.

کود:

کود و بستر مرغداری‌ها معمولاً با عوامل عفونی آلوده بوده و همچنین ممکن است حاوی تخم انگل‌ها باشد. معمولاً جهت پیشگیری از انتشار آنها و نیز ذرات گرد و غبار نسبت به مرتکب نمودن ویتاورم آنها در زمان جابجایی اقدام می‌نمایند.

پرورش توانم چند سن:

مخلط نمودن پرنده‌گان جوان با پرنده‌گان بالغ ازی که منشاء ای از منشاء‌های مختلف، عاملی برای شیوع موارد جدید بسیاری از بیماری‌ها می‌باشد. تعدادی از بیماری‌ها متنج به ایجاد پرنده‌گان ناقل می‌گردد این پرنده‌گان بعد از بهبودی ظاهری نسبت به دفع

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

بیماری‌زا شود که در سایر گونه‌ها ایجاد بیماری می‌نماید.

۳- فاکتورهای آناتومیک:

(الف) پوشش بدن (پوست و غشاء‌های پوششی دستگاه گوارش، تنفسی و تناسلی) که طیور را در مقابل عوامل خارجی محافظت می‌کنند. پوست و غشاء‌های دستگاه تنفسی گوارشی و تناسلی به عنوان اولین سد دفاعی در مقابل میکرووارگانیسم عمل کرده وجود ترشحات، سلولهای مژکدار... می‌توانند

در از بین بردن و متوقف کردن عوامل بیماری‌زا بسیار حیاتی باشند.

(ب) میکروفلور طبیعی: از بین رفتن این میکروفلور در پوست، دستگاه گوارش، تنفس و تناسلی به علل مختلف (حتی مصرف بی رویه آنتی بیوتیک‌ها) نفوذ میکرووارگانیسم‌ها به بدن و شروع بیماری را تسهیل می‌نماید.

به طور کلی تضعیف هر یک از عوامل فوق (تفییرات ژنتیکی در یک گونه، تغییر در فاکتورهای فیزیولوژیک و آناتومیک و از بین رفتن فلور میکروبی) می‌تواند بدن را مساعد در گیری با بیماری‌های مختلف نماید. عوامل مهمی که می‌تواند باعث تضعیف مکانیسم‌های ایمنی اختصاصی و غیر اختصاصی شود و موجب بیماری در طیور گردند عبارتند:

۱- ضعف در تغذیه

۲- تغییرات نامناسب فیزیکی محیط (مانند دما و رطوبت)

۳- سن حیوان

۴- مشکلات متابولیکی

۵- عوامل بیماری‌زا اولیه و ضعیف کننده سیستم ایمنی

۶- عوامل مستقیم تاثیرگذار به روی سیستم ایمنی اختصاصی مکانیسم ایمنی اختصاصی: از خصوصیت مهم ایمنی اختصاصی، ناهمگن بودن و وجود حافظه در این مکانیسم است. این ایمنی به دو دسته ایمنی سلولی و غیر سلولی (هومورال) تقسیم بندی می‌شود.

۱- سیستم غیر سلولی (هومورال): این سیستم به خودی خود از دو بخش سلولی و غیر سلولی تشکیل شده است. بخش سلولی این سیستم شامل سلولهای لنفوцитی می‌باشد که آنتی‌بادی‌های لازم جهت غیرفعال کردن مولد خارجی (آنتی‌ژن) را به صورت اختصاصی تولید کرده و این آنتی‌بادی‌ها به صورت اختصاصی با قسمت خاصی از آنتی‌ژن جهت غیرفعال کردن آن متصل می‌شود. معمولاً وقتی یک میکرووارگانیسم بیماری‌زا وی آنتی‌ژن وارد

سیستم ایمنی و واکسیناسیون در پرندگان

پرندگان هم مانند سایر حیوانات سیستم ایمنی (دفاعی) مناسبی علیه عوامل خارجی از قبیل میکرووارگانیسم‌ها و سوم (توکسین) که کلاً آنتی‌ژن نامیده شده و موجب بیماری می‌شوند دارند.

این سیستم دفاعی شامل قسمت‌های زیر است:

۱- دستگاههای پوششی بدن که جدا کننده محیط داخلی از محیط خارجی بدن هستند (پوست و پوشش دستگاههای تنفسی، گوارشی و تناسلی که در تماس با محیط خارج از بدن هستند).

۲- سیستم ایمنی: که مهمترین وظیفه آن شناخت عوامل مضر (مواد خارجی و میکرووارگانیسم‌ها) که به طریقی از سد بالا گذشته و خود را به محیط داخل بدن می‌رسانند و از بین بردن و غیرفعال کردن آنها است.

مکانیسم‌های متنوع سیستم ایمنی جهت رسیدن به این هدف عبارتند از: تجزیه کردن عوامل خارجی (سلولها و باکتری‌ها) آگلوتینه کردن آنها (رسوب دادن آنها)، فاگوسیت کردن آنها (بلعی‌مدن عوامل خارجی توسط سلولهای ماکروفاژ). درصورتی که سیستم‌های دفاعی فوق نتوانند میکرووارگانیسم‌ی اعوامل بیماری‌زا را از بین بینند ممکن است گله علائم بیماری را نشان دهد. ایجاد بیماری در گله به عوامل زیر بستگی دارد:

۱- وضعیت کلی حیوان و میزان قدرت دفاعی و ایمنی آن

۲- تعداد میکرووارگانیسم‌هایی که وارد بدن شده و موجب عفونت در بدن می‌شوند.

۳- قدرت بیماری‌زا و تهاجم عوامل بیماری‌زا

مکانیسم ایمنی در بدن طیور به دو دسته مکانیسم‌های ایمنی اختصاصی و غیراختصاصی تقسیم بندی می‌شود.

مکانیسم‌های دفاعی غیراختصاصی: یا مکانیسم‌های ذاتی (مادرزادی) عبارتند از:

۱- فاکتورهای ژنتیکی: به عنوان مثال در بعضی از نژادها (خطوط لاین) در طیور به صورت ژنتیکی به بعضی از بیماری‌ها به خصوص لکوزلنزوفونیک مقاومند که نشانده‌نده مقاومت ژنتیکی طیور به بعضی از بیماری‌ها است.

۲- فاکتورهای فیزیولوژیکی: بعضی از اختصاصات فیزیولوژیکی طیور مثلًا دمای بدن آنها می‌تواند موجب مقاومت آنها نسبت به بعضی از عوامل

نژاد کاب، جی‌ره ارزانتر، سود آوری بی‌شتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

(سلولهای T کشنده).

3- سلولهای کمک کشنده T به سلولهای لنفوцит B، ماکروفاژها و سایر سلولهای T کمک می کند.

4- سلولهای بازدارنده که جلوی فعالیت سلولهای فوق را می گیرند. بر اساس نوع ایمنی به وجود آمده در طیور، ایمنی فعال و غیر فعال ایجاد می شود:

1- ایمنی غیر فعال : در جوجه یکروزه به علت عدم رشد کافی سیستم ایمنی و نبودن سلولهای خاطره ای (عدم تماس آنتی ژنها با لنفوцит B و فعال نبودن آنها) هنوز هیچ آنتی بادی و حافظه ای از آنتی ژنها وجود ندارد. در جوجه یکروزه فرست کافی جهت ایجاد ایمنی لازم در مقابل آنتی ژنها در چند روز اول زندگی وجود ندارد. بنابراین از طریق محتویات تخم مرغ (زرده) آنتی بادی هایی که در خون مادر وجود دارد و در اثر واکسیناسیون و یا تماس با میکروارگانیسم به وجود آمده است به جوجه یکروزه منتقل می شود. مدت ماندگاری این آنتی بادی ها در جوجه کم است ولی به اندازه کافی تا زمان تکمیل سیستم ایمنی و تولید آنتی بادی در جوجه ها وجود خواهد داشت.

در زمان برنامه ریزی جهت تعیین زمان واکسیناسیون بر علیه بیماری های مختلف اطلاع از میزان تیتر مادری (تیتر جوجه یکروزه) بمنظور جلوگیری از اثر منفی آنتی بادی مادری به روی واکسن (آنتی ژن) تلقیح شده به جوجه بسیار سودمند می باشد.

2- ایمنی فعال: که پس از فعل شدن سیستم ایمنی در بدن طیور (تولید آنتی بادی و فعالیت سیستم ایمنی سلولی) می تواند اساس سیستم دفاعی بدن طیور را تشکیل دهد.

بدن می شود، توسط سلولهای فاگوسیت کشنده (ماکروفاژها) بلعی بده شده و آنتی ژن آنها به سلولهای لنفوцит B منتقل می شود. سلولهای لنفوцит B بعد از ۵ روز آنتی بادی مخصوص آنتی ژنهای انتقال داده شده به آنها را تولید می کند و در این مدت زمان سلولهای B بعد از شناسایی و تولید آنتی بادی ها تکثیر می شوند تا بتوانند مقدار مورد لزوم آنتی بادی را در بدن تولید کنند. تعدادی از این سلولهای B به صورت سلولهای خاطره ای ایمنی در می آید که در صورت تماس دوباره با آنتی ژن مشابه واکنش ایمنی (به واسطه وجود این سلولها) سریعتر و بهتر خواهد بود و اساس برنامه واکسیناسیون در طیور را تشکیل می دهدن. آنتی بادی ها که بخش غیر سلولی این سیستم می باشد به حسب نوع ساختمان، وزن ملکولی و محل ترشح به چند دسته تقسیم می شود که از مهمترین آنها می توان به آنتی بادی IgA، IgG، IgM اشاره کرد.

آنتی بادی 4 تا 5 روز بعد از تماس با عوامل خارجی تولید شده و از اختصاصات آن می توان به وزن ملکولی بالای آن و ماندگاری 10 تا 12 روزه آن در سرم خون اشاره کرد. IgG 5 روز بعد از تماس بدن با عوامل خارجی تولید شده و حداکثر مقدار آن در سرم در ۳ تا ۵/۳ هفته بعد از تماس با عوامل خارجی می باشد و سپس به آهستگی تیتر آن (میزان آنتی بادی در سرم) کاهش پیدا می کند. تیتر این آنتی بادی مهمترین عمل شناسایی شدت واکنش سیستم ایمنی بدن به عوامل بیماریزا و واکسیناسیون می باشد. آنتی بادی IgA معمولاً بعد از ۵ روز بعد از تماس با عوامل خارجی افزایشی افته و بیشتر در ترشحات بدن مانند اشک چشم ترشحات دستگاه گوارش و تنفس دیده می شود و وظیفه آن ایمنی در محل های ترشح این آنتی بادی می باشد.

2- ایمنی سلولی : سلولهای دخیل در این ایمنی به آنتی ژنها واکنش نشان می دهند ولی در تولید مستقیم آنتی بادی نقصی ندارند. سلولهای این بخش لنفوцит های T نامیده می شوند که از لحاظ منشاء جنینی از سلولهای بنیادی همسانی با لنفوцит های B تولید می شوند ولی بلوغ آنها در تیموس است.

لنفوسيت های T، گوناگونی بیشتری نسبت به سلولهای B دارند:

1- بعضی از آنها تولید لنفوکین می کنند که بر اساس تنوع تولید لنفوکین ها به بیشتر از 90 نوع مختلف تقسیم بندی می شوند.

2- بعضی از سلولهای T که به صورت مستقیم سلولها را از بین می برند

نژاد کاب، جی ره ارزانتر، سود آوری بیشتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

احتمال بروز آسیت در سنین بالاتر

و در نهایت زیان اقتصادی و عدم سود اقتصادی مناسب برای مرغدار.

مونواکسید کربن (CO) و اثرات منفی آن

گاز حاصل از سوختن ناقص مواد سوختنی است. گازی است بی رنگ و بی بو و قدرت تر کی بش با هموگلوبین خون 20 برابر بیشتر از اکسیژن است. وجود CO بیش از حد مجاز می تواند کشنده باشد. لذا توصیه می شود خصوصاً در فصول سرد در مورد سلامت و نحوه کار کرد هیئت های داخل سالن دقت لازم مبذول شود.

آمونیاک (NH4)

گاز آمونیاک ماحصل تجزیه اوره است و می تواند تاثیرات منفی بر روی بافت پوششی دستگاه تنفسی و بافت ملتحمه چشم بگذارد و گله را در برابر مشکلات تنفسی آسیب پذیر کند.

مواردی که باعث افزایش گاز آمونیاک در گله می شوند عبارتند از:

تهویه نامناسب سالن ، تراکم بیش از حد در سالن ، نوع و طراحی آبخوری (ارتفاع پایی) آب در آبخوری زنگوله ای و فشارزی اد آب در آبخوری های نیپلی باعث ریزش آب و خسی بستره افزایش آمونیاک می گردد) بطوري که باعث خس شدن بستر شود ، میزان بالای پروتئین یا عدم تعادل اسیدهای آمنه دان ، برخی از بیماریها و اختلالات گوارشی ، رطوبت بالای بستر که باعث بالارفتن PH بستر می گردد.

اثرات منفی آمونیاک (NH4)

صدمه به سلولهای پوششی و توقف زنش مژکها که نتیجه آن بروز مشکلات تنفسی CRD ، افزایش پاسخ به واکسیناسیون و ... می تواند باشد . کاهش سیستم ایمنی جوجه ها

کاهش وزن گری و غیری کتواختی سالن و بروز آسیت افزایش تلفات ، FCR و کاهش سود اقتصادی گله

خطرات آمونیاک را جدی بگیری :

کیفیت هوای مناسبی کی از مواردی است که دستیابی به آن در مديريت جوجه های گوشتشی بسیار دشوار است. این دشواری به این علت است که امکان مشاهده کیفیت هوای وجود ندارد و برآورد چشمی حجم جهت و سرعت هوای ورودی به سالن پرورش جوجه ها مشکل می باشد . در شرایط آب و هوای سرد و دوره پرورش اولیه (brooding Period نقش اصلی تهويه ، پاکسازی هوای آمونیاک ، CO₂ ، رطوبت و گازهای مضبوط و رود اکسیژن به سالن می باشد.

بسیاری از تولیدکنندگان از اثرات زیان آور آمونیاک غافل اند . شاید دلیلش این باشد که انسان با استفاده از حواس خود توانایی ردیابی آمونیاک را در غلظت

اهمیت و هدف از تهويه در پرورش جوجه گوشتی

کیفیت هوای تهويه سالن

علاوه بر تنظیم مناسب دمای سالن ، لازم است که به کیفیت هوای تهويه سالن نیز توجه کافی داشته باشیم . تهويه مناسب باعث پخشی کتواخت گرما ، در تمام سالن و حفظ کیفیت هوای سالن می گردد با گرم کردن سالن در 48-24 ساعت قبل از ورود جوجه ها و استفاده از تهويه حداقلی (minimum ventilation) گازهای زاید و رطوبت اضافی از سالن حذف می شود. لازم بذکر است تهويه حداقلی می تواند علاوه بر خروج گازهای زائد و تامین اکسیژن کافی، مانع از سرماخوردگی جوجه ها نیز گردد. ضمن اسراعت جریان هوا در حد 5m. متر در ثانیه نیز می تواند باعث ایجاد کوران در سالن و سرماخوردگی جوجه های جوان شود.

کیفیت هوای مناسبی کی از مواردی است که دستیابی به آن در مديريت جوجه گوشتی بسیار دشوار است. این دشواری می تواند به این دلیل باشد که هوا کیفیت قابل مشاهده نیست و برآورد حجم ، جهت حرکت هوای اندازه گیری گازهای موجود در سالن با استفاده از حواس پنجگانه بسیار مشکل و نا دقیق است

جدول 1

در صورتی که هوای سالن شما هر یکی از شرایط مذکور را ندارد میزان تهويه حداقلی را افزایش دهید.

لازم به ذکر است زمانی که هواکش ها خاموش اند کیفیت هوای سرعت پایی این می آید و باعث بروز خسارات بررسی سistem ایمنی و سیستم تنفس جوجه ها می گردد (جدول 2).

دی اکسید کربن (CO2)

گاز حاصل از تنفس موجودات هوایی است. گازی است بی رنگ ، بی بو و سنگین تر از هوا که مقدار مجاز آن برای طیور حداقل 3000 ppm می باشد که استنشاق بیش از حد مجاز آن می تواند باعث کسلی و خواب آلودگی در جوجه ها شود بطوري که در صورت فقدان تهويه حداقلی درحتی روزهای ابتدایی ، ناخواسته جوجه ها را در زیر استخراج از CO₂ قرار می دهند که در این وضعیت با اینکه اکثر شرایط پرورش اعم از آب ، دان مناسب ، دما و رطوبت بیهی نه موجود است جوجه ها رغبت زیادی به مصرف دان و تحرک ندارند .

اثرات منفی CO₂ بیش از حد مجاز

کسلی و خواب آلودگی جوجه ها و عدم تمایل به آب و دان عدم دستیابی به وزن هدف در هفته اول دهی در راه شدن و غیری کتواختی جوجه ها

نژاد کاب ، جی ره ارزانتر ، سود آوری بیشتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

مطمئن باشی بد که ضایعاتی در گله به بار آمده است. (ضمانتای باید این‌جا اور شد که غلط است آموخته ایک در سطح جوچ خلی بیشتر از غلظت آن در ارتفاع بینی ماست)

تھوی^۴ مطلوب را فدای صرفه جویی در سوخت و حفظ گرمای سالن نکنیم .
 حتی قبل از ورود جوجه از تھوی^۴ حداقلی استفاده شود .
 با ای بجاد تھوی^۴ مناسب می توان به حداکثر اکسیژن ، CO_2 ، Co ، NH_4 ، گرد و غبار همراه با حفظ دمای سالن دست یافت .
 افزایش تھوی^۴ و کاهش رطوبت بستر موثرترین راه کاستن از آمونیاک سالن است .

کمتر از 20 ppm ندارد همچنان غلظت های 100-50 باعث سوزش چشمها و جاری شدن اشک از چشمها می شود بطوری که وقتی سطح آمونیاک به حدی بالا رود که باعث بروز نابینایی در گله می شود تولید به طور جدی تحت تاثیر قرار می گیرد. ثابت شده است که آمونیاک با غلظت ppm 25 باعث سرکوب رشد و افزایش ضریب تبدیل غذایی در پرندگان می شود. به علاوه بالا رفتن آمونیاک احتمال بروز تورم کیسه های هوایی، عفونتهای ویروسی و مشکلات تنفسی در این غلظت از آمونیاک خواهد داشت. غلظت تنها 5 ppm (غیر قابل ردیابی توسط بینی انسان) باعث تحریک و تخریش سلولهای نگهدارنده سیستم تنفسی طیور شده و احتمال بروز بیماری تنفسی را افزایش می دهد. اگر می خواهی بد انقدر منتظر بمانی دتا آمونیاک با شامه شما قابل ردیابی شود و سپس اقدام به کنترل آمونیاک ننمایی د.

فَيْدَهْ وَهَذِهِ فَيْدَهْ	
> 19/6%	كَهْ دَهْ èد v
< .3% w3000ppm	لَهْ دَهْ èد v
< 10ppm	لَهْ دَهْ èد v
< 10ppm	خَهْ دَهْ èد v
< 3/4mg/m3	هَهْ دَهْ èد v
>< 45– 65%	هَهْ دَهْ èد v

زمان خاموشی هواکشها	0 دقیقه	5 دقیقه	10 دقیقه	15 دقیقه
آمونیاک	15 ppm	35 ppm	50 ppm	80 ppm
دی اکسید کربن	300 ppm	1500 ppm	2600 ppm	3500 ppm
رطوبت	68 %	78 %	86 %	97 %
ماهی	20 °C	24 °C	28 °C	31 °C

نژاد کاب، جی ره ارزانتر، سود آوری بیشتر

Cofit

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

عوامل موثر بر کیفیت جوجه یکروزه و عملکرد جوجه گوشتی

از آنجایی که کیفیت جوجه یکروزه در عملکرد گله گوشتی بسیار موثر میباشد، لذا به ذکر خصوصیات جوجه یکروزه با کیفیت بالا می پردازم.

جوجه یکروزه با کیفیت بالا بایستی دارای خصوصیات زیر باشد:

- از نظر وزنی یکنواخت و یکدست باشد.

- رنگ خوبی داشته باشد.

- باندازه کافی آب از دست داده باشد.

- ناف بخوبی بسته شده باشد.

- بد و نفائص فیزیکی و عفونت باشد.

اهمیت کیفیت جوجه یکروزه بدلاطل زیر میباشد:

جوجه با کیفیت بالا:

دارای عملکرد بهتری خواهد بود در صد تلفات و حذفی کمتری در هفته اول خواهد داشت.

فعال تر خواهد بود.

تغییرات شرائط محیطی را بهتر تحمل میکند.

واکنش کمتری نسبت به واکسینا سیون نشان خواهد داد.

حذفی کمتری در طول دوره پرورش خواهد داشت.

فاکتورهاي موثر در کیفیت جوجه یکروزه عبارتند از:

کیفیت نا مطلوب جوجه ممکن است مربوط به اشکال در:

- گله مادر

- جوجه کشی

- گله گوشتی

- کنترل کیفیت جوجه یکروزه باشد

مدیریت جمع آوری، دستکاری، جابجایی و نگهداری تخم مرغ جوجه کشی در کیفیت جوجه یکروزه موثر میباشد

تخم مرغ های سفید، ترک دار و مرطوب باعث انتقال آلدگی سطح پوسته بداخل و ترکی بدن تخم مرغ در داخل ماشین و انتقال آلدگی به سایر تخم مرغ ها شده و جوجه های تولید شده نیز از کیفیت مناسب برخوردار نخواهند بود و آنها است دست می یابیم.

نژاد کاب، جی ره ارزانتر، سود آوری بیشتر

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

گله های مادر پیر تخم مرغهای درشترا با پوسته نازک تری تولید می نمایند که باستی در نگهداری آنها در سردخانه و در ستر دقیق بیشتری بعمل آید تا بمیزان بیش از حد معمول آب از دست ندهند، همچنین نسبت به ضد عفونی هر چه سریعتر آنها در فارم اقدام شود، زیرا که نفوذ عوامل بیماریزا به دلیل نازکی پوسته به میزان بیشتر و در مدت کوتاه تری در آنها صورت میگیرد، نتیجتاً گله های مادر پیر تولید جوجه های درشترا می نمایند که استعداد ابتلاء به عفونت در آنها بیشتر می باشد.

ابتلاء گله های مادر به بیماریهای ویروسی و میکروبی و مایکوپلاسمائی در کیفیت جوجه یکروزه تاثیرگذار می باشد.

استرسهای واردہ به گله مادر از آن جمله ابتلاء به بیماریهای عفونی (با انتقال عمودی و یا بدون انتقال عمودی) باعث افزایش Shredding (ریزش) عوامل میکروبی مهار شده مانند کلی پاسیل و سالمونلا در گله مادر و انتقال آنها به جوجه یکروزه گشته که منجر به افت کینیت جوجه یکروزه و افزایش میزان تلفات اولیه و تعداد جوجه های حذفی میگردد . میزان تلفات اولیه و حذفی ها در گله گوشتشی بستگی به چگونگی برخورد با گله دارد، قرار گرفتن جوجه یکروزه در شرایط محیطی نامناسب که یکی از عوامل استرس زا میباشد، باعث تکثیر عوامل میکروبی گشته که از طرفی باعث مرگ جوجه های آلوده شده و از طرفی دیگر باعث انتقال عوامل میکروبی به طیور سالم گله میگردد و نهایتاً باعث افزایش تلفات و حذف در هفته اول و در صورت عدم بهبود شرایط مدیریتی، افزایش تلفات در طول دوران پرورش گشته و ضعف عملکرد گله را به دنبال خواهد داشت.

در شماره های بعدی توضیحات تکمیلی درباره بیماریهای ویروسی که از گله مادر به جوجه یکروزه منتقل میشود ارائه میگردد.

خبرنامه علمی

شماره ۲ - مهر ماه ۱۳۸۸

فصلنامه واحد علمی شرکت مرغ اجداد سبز دشت

اویداکت
شود.

کامل در داخل
مشاهده می

سندرم خونریزی دهنده کبد چرب (FLHS)

سندرم خونریزی دهنده کبد چرب یک بیماری انفرادی با گسترش جهانی است که بطور اساسی در ماکیان تخمگذار داخل قفس رخ می دهد ولی در مرغ های مادر گوشتی که در روی بستر نگهداری می شوند نیز شیوع دارد.

تاریخچه: سندرم کبد چرب برای نخستین بار در سال 1956 گزارش شد. بروز این سندرم با محصور کردن مرغان تخمگذار در قفس تشديد شد.

سبب شناسی: اکثر کارشناسان معتقدند که علت اصلی آن مصرف جیره های غذایی حاوی مواد نشاسته ای و پر انرژی خصوصا همراه با محدودیت حرکت است که منجر به رسوب زیاد چربی در کبد می شود. بیشترین نوع چربی در این حالت تری گلیسریدها می باشد. البته ژنتیک هم از عوامل همیاری کننده می باشد. این سندرم ممکن است بدليل کمبود عوامل لیپوتروپ ایجاد شود که برای رهاسازی چربی از کبد نیاز است. وجود آفلاتوکسین در جیره سبب افزایش تجمع چربی در کبد می شود. مصرف جیره های حاوی مقادیر کم کلسمی در مرغ های تخمگذار نیز ممکن است باعث افزایش مصرف دان توسط مرغ ها بهمنظور تأمین کلسمی مورد نیاز گردد و شاید به همین خاطر است که این سندرم و عارضه خستگی مرغان تخمگذار اغلب بطور همزمان تشخیص داده می شود. در ضمن کمبود سلنیوم و اسید لیوئلیک جیره و همچنین استرس گرمایی سبب وخیم تر شدن اوضاع می شود.

نشانه های بالینی: سندرم کبد چرب معمولا در مرغان چاق بروز می کند که ممکن است تا 25 درصد از وزن معمولی نزدی خود سنگین تر باشد. گله مبتلا معمولا دارای وضعیت خوبی است و بروز بیماری با افت ناگهانی تولید تخم مرغ همراه است که از 10 تا 30 درصد گزارش شده است. برخی پرنده گان ممکن است تاج و ریش های بی رنگ پوشیده از شوره های اپیدرمی داشته باشند. گاهی مرگ و میر در مرغان دارای تولید حداکثر بطور ناگهانی و پیش بینی نشده افزایش می یابد. تلفات معمولاً بین 2 تا 5 درصد در نوسان است.

آثار کالبدگشایی: مرغان تلف شده اکثرا چاق هستند و تاج و ریش آنها رنگ پریده و چربی زیاد در محوطه شکمی و اطراف احشا از جمله روده ها، پیش مده، سینگداد، کلیه ها و کبد مشاهده می شود. عضله سینه رنگ پریده بوده و حالت مرغ های ذبح شده را دارد. کبد بزرگ شده و به رنگ قهوه ای روشن تا زرد در آمده و حالت نرم و صاف و نیز شکننده دارد. معمولاً پرنده های تلف شده دارای لخته های بزرگ خون در محوطه شکمی هستند و اغلب پیرامون کبد را بدليل خونریزی زیر کپسول کبد و پارگی پارانشیم آن، پوشانیده است. ممکن است کیست های خونی زیر کپسول قابل مشاهده باشد. این کیست ها به رنگ قرمز تیره (جدید) و یا سبز قهوه ای (مزمن) است. معمولاً مرغ تلف شده از لحاظ تولید تخم مرغ در وضعیت خوبی است و در بیشتر مواقع یک تخم مرغ

جراحات میکروسکوپی: هپاتوسیت های کبدی بوسیله واکوئل های چربی متسع شده است. خونریزی با سایزهای متفاوت که سبب ایجاد هماتوم شده است و همچنین توده های اثوزنوفیلیک که مشتقات پروتئین های پلاسمما هستند. مطالعات بیوشیمیابی یانگر این است که در تزادهای حساس میزان آنزیم های آسپارتات آمینو ترانسفراز، لاکتات دهیدروژناز و گلو تامات دهیدروژناز پلاسمما در مقایسه با سایر تزادها بیشتر است.

پیشگیری و درمان: متعادل بودن چربی به لحاظ مواد مختلف خصوصا برای کنترل میزان انرژی مهمترین رویکرد است. نکته مهم دیگر کنترل مرتب وزن بدن و جلوگیری از چاق شدن آنهاست. اقدامات مدیریتی از جمله کاهش رشد کپک ها در دان مصرفی و جلوگیری از تنش گرمایی راهگشاست. تجویز ویتامین E (لیپوتروپ) و سلنیوم، ویتامین B12 و کولین کلراید موثر است.

منابع :

بیماری های طیور، تالیف دکتر احمد شیخی و دکتر علی اصغر اکبری، انتشارات بشیر علم و ادب، صفحات 502-500

راهنمای بیماری های پرندگان، ویراست پنجم، برگردانندگان : دکتر جبیب الله دادرس، دکتر کرامت اساسی، دکتر منوچهر عالی مهر، انتشارات دانشگاه شیراز، صفحات 282-281

Diseases of Poultry, Edited by Y.M.Saif, Iowa state press, Pages: 1082-1084.

گرد آوری و تدوین: امیر نوین

شرکت مرغ اجداد سبز دشت

تهران خیابان توحید، خیابان نیایش شرقی، بخش کوچه آرمان، پلاک 85 تلفن: 66935675-66939908 فاکس: 66932988